

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.182/2017/4.

A tanács tagjai: Vezekényi Ursula a tanács elnöke
. Csőke Andrea előadó bíró
. Farkas Attila bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

Az I-II. rendű felperések jogi képviselője: Dr. Balázs F. Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Gyűlvészi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Gyűlvészi
Zsuzsanna ügyvéd

A per tárgya: választottbíróági ítélet érvénytelenítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperések

A jogerős ítéletet hozó bíróság neve és a felülvizsgálni kért ítélet száma:
ővárosi Törvényszék, 9.G.41.812/2016/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Egyetemlegesen kötelezi a felperéseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] 2003. szeptember 23-án a felperések és a F Rt. (az alperes jogelődje) szerződést kötöttek, amelyben az alperes jogelődje a tulajdonában álló F 2 Rt. törzsrészcékeit meghatározott kereskedelmi jogok ellenében átruházta. A Részleges Kereskedelmi Jogok értékét a szerződésben 1.834.519.871 Ft + ÁFA összegben határozták meg. A felperések - egyebek mellett - vállalták, hogy az

általuk működtetett labdarúgó csapatok mérkőzéseire nyolc darab VIP hely, illetve további egy darab Sky-Box kizárólagos használatát biztosítják korlátlan hozzáféréssel, külön ellenérték nélkül.

- [2] A szerződésben a felek választottbíróági szerződést kötöttek, amely szerint bármely vita eldöntésére, amely jelen szerződésből, vagy azzal összefüggésben, annak megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a szerződő felek alávetik magukat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Állandó Választottbíróóság kizárólagos döntésének.
- [3] A felek között vita alakult ki a Részleges Kereskedelmi Jogokkal kapcsolatban.

A választottbíróági eljárás

- [4] Az alperes (továbbiakban: választottbíróági felperes) 2014. november 13-án keresetet nyújtott be a Választottbíróósághoz, amelyben egyetemlegesen kérte kötelezni a felpereseket (továbbiakban: választottbíróági alperesek) szerződéses kötelezettségük teljesítésére, azaz arra, hogy a Részleges Kereskedelmi Jogok részeként az általuk működtetett labdarúgó csapatok mérkőzéseire a nyolc darab VIP hely, illetve további egy darab Sky-Box kizárólagos használatát biztosítsák korlátlan hozzáféréssel, külön ellenérték nélkül. Módosított keresetében kérte 26.282.256 Ft kártérítés megfizetésére kötelezni a választottbíróági alpereseket arra tekintettel, hogy nem teljesítették a 2014-2015-ös időnyre a szerződés szerinti kötelezettségüket.
- [5] A választottbíróági alperesek hatásköri kifogást terjesztettek elő. Véleményük szerint a Választottbíróóságnak nincs hatásköre az eljárás lefolytatására, mert az eljárás tárgya valójában nemzeti vagyon. Másodlagosan arra hivatkoztak, hogy a felek között nem jött létre választottbíróági szerződés. A felperes a Részleges Kereskedelmi Jogok vonatkozásában a jogutódlását nem igazolta. A választottbíróági kikötés alanyi pozíciójában nem következett be jogutódlás. Álláspontjuk szerint a polgári jogokat szerző jogutódra a választottbíróági szerződés nem száll át automatikusan. A választottbíróági felperesnek a Magyar Államot is félként be kellett volna vonnia a választottbíróági eljárásba.

A Választottbíróóság ítélete

- [6] A Választottbíróóság VB/14120 számú ítéletében egyetemlegesen kötelezte a választottbíróági alpereseket, hogy fizessenek meg a választottbíróági felperesnek 26.282.256 Ft-ot. Megállapította, hogy a határozat kézbesítését követően a választottbíróági alperesek egyetemlegesen kötelesek biztosítani a választottbíróági felperesnek az általuk működtetett labdarúgó csapatok mérkőzéseire nyolc darab VIP hely és egy darab Sky-Box kizárólagos használatát. Rendelkezett az eljárás költségéről, ezt meghaladóan a választottbíróági felperes keresetét elutasította.

- [7] Az ítélet indokolása szerint a szerződést kötő F Rt. névváltozásokon ment keresztül, majd európai részvénytársasággá való átalakulás folytán 2008. december 31-én egyetemleges jogutódlás mellett megszűnt. A jogutódja a felperes, amely 2009-ben áttette a székhelyét L-ba.
- [8] A Részleges Kereskedelmi Jogokat a választottbírószági felperes jogelődje egy c-i székhelyű társaságra ruházta át alaptőként felüli vagyonként, szerződés alapján azonban a választottbírószági felperes kezelhette az átruházott jogokat. E c-i társaság a székhelyét ugyancsak L-ba helyezte át, majd a Részleges Kereskedelmi Jogokat a választottbírószági felperesre ruházta át.
- [9] A Választottbírószág a hatásköri kifogás kapcsán megállapította, hogy a keresetben érvényesített jog nem állami tulajdonban levő vagyontárgy kezeléséhez, illetve hasznosítási jogához kötődik, az érvényesített jog nem a nemzeti vagyont érintette, ezért a felek szabadon rendelkezhetnek az eljárás tárgyáról. Jogszabály ezért nem korlátozta a Választottbírószág hatáskörét.
- [10] Megállapította, hogy vagyontárgyak rendelkezésre bocsátása egy gazdasági társaság részére - vagyoni hozzájárulásként vagy jegyzett tőként felüli vagyonként - a kialakult bírószági gyakorlat szerint átruházásnak minősül. A jogcím a társasági szerződés és a lebonyolító ügylet az átruházás szabályai szerint alakul. A jogokat többször átruházták. A jog átruházása a jog érvényesítésére rendelkező eszközök átszállítását is magával vonja: az engedményezett követelést az engedményes is választottbírószági úton érvényesítheti, ha arra az ügyletre nézve, amelyből az engedményezett követelés származott, volt választottbírószági kikötés. Ennek az igény-érvényesítésnek nem akadálya az, hogy az engedményes (nem lévén az eredeti megállapodás alanya) maga nem kötött választottbírószági szerződést. A peres felek között tehát volt olyan szerződés, amely lehetővé tette a választottbírószági eljárás lefolytatását. Az érvényesített jogok jellege sem zárta ki a választottbírószági szerződés alkalmazását. Nem volt alapos az a védekezés sem, hogy szükségképpen pertársaság miatt a Magyar Államnak a perben részt kellene vennie. A keresettel érvényesített jogból fakadó kötelezettség nem érinti ugyanis az állam tulajdonjogát vagy az állam kezelői jogát.
- [11] A szerződés nem szűnt meg, abból továbbra is eredhetnek jogok és kötelezettségek. Az okiratok alapján a kérdéses jogok kétszeri átruházása aggálytalanul megállapítható volt. A Választottbírószág utalt arra, hogy a választottbírószági alperesek jogutódlással kapcsolatos aggályai súlytalanok, mert ha az első átruházás nem történt volna meg szabályosan, akkor a jogok változatlanul a választottbírószági felperest illelnék. Ha pedig az átruházás megtörtént, akkor ismét a választottbírószági felperes lett a jogosult.
- [12] Érdemben vizsgálva a keresetet megállapította, hogy a választottbírószági alperesek szerződésszegő magatartást

tanúsítottak, a választottbíróági felperes károsodása a szerződésszegéssel oksági kapcsolatban áll, ezért a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai alapján rendelkezett a kereseti kérelemről.

A felperések keresete és az alperes ellenkérelme

[13] A választottbíróági alperesek (a továbbiakban: felperesek) a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (1) bekezdés d) és e) pontjára hivatkozással kérték a választottbíróági ítélet érvénytelenítését. Állították, hogy az ítéletet olyan ügyben hozta meg a Választottbíróóság, amelyre a választottbíróági szerződés rendelkezései nem terjedtek ki, illetve a Választottbíróóság eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának.

Vitatták, hogy a választottbíróági felperes (a továbbiakban: alperes) és közöttük érvényes és hatályos választottbíróági szerződés állna fenn, mert nem volt igazolva, hogy az alperes valóban jogutódja a Részleges Kereskedelmi Jogoknak. Állították, hogy a sportról szóló 2004. évi I. törvény a sporttevékenységgel kapcsolatos vagyoni értékű jogok apportálását tiltotta. A szerződéses jogutódlás láncolata megszakadt, és ha nincs jogutódlás, nincs választottbíróági szerződés sem. Álláspontjuk szerint a Magyar Állam eljárásban való részvétele nélkül nem lehetett volna a választottbíróági eljárást lefolytatni. A használatra vonatkozó kereset a Magyar Államnak a Stadionnal történő rendelkezési jogát is korlátozná, ezért az ítélet rá vonatkozóan is rendelkezést tartalmazhat.

[14] Az alperes érdemi védekezésében kérte a kereset elutasítását. Vitatta, hogy az érvénytelenítési okok fennállnának.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[15] A bíróság a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában a Választottbíróóság és az állam bíróságának a viszonyából arra a következtetésre jutott, hogy az állam bírósága a felek közötti megállapodásból, a szerződéses kötelezettségvállalásokból származtatható jogokat nem ítélt meg, a felek anyagi jogviszonyából származó jogvitát még közvetett módon sem minősíthette. Arra sincs joga, hogy a választottbíróági eljárásban szolgáltatott bizonyítékokat újraértékeljen.

[16] A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontja vonatkozásában hangsúlyozta, való tényként megállapítani nem lehetett, hogy a választottbíróági szerződés ne terjedt volna ki arra a jogvita ügyre, amelyben az ítéletet meghozta a választottbírói tanács. Nem a Magyar Állam dologi jogának gyakorlásával volt kapcsolatos a jogvita tárgyát képező kötelmi jogviszony, abban nem vett részt a Magyar Állam. A Magyar Állam sem az aláírt választottbíróági szerződésnek, sem a jogvitát fakasztó szerződéses kötelelemnek nem volt részese, ezért a Magyar Állam választottbíróági eljárásban való részvételéről a választottbíróági felperes nem is dönthetett.

A választottbíróági keresettel érvényesített jog és szerződéses kötelezettség nem a nemzeti vagyona vonatkozott.

[17] A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja vonatkozásában kifejtette, hogy a Választottbíróóság a szerződéses kötelelem jogosultjának személyében részben bekövetkezett változással összefüggő döntése alapjául figyelembe vette és mérlegelte azokat a cégadatokat, amelyek a szerződéses jogosult személyét a választottbírói tanács előtt bizonyíthatták. A választottbírói tanács nem zárta el a választottbíróági alpereseket attól, hogy maguk is megjelöljék bizonyítékaikat és a védekezésük alapjául szolgáló tényeket igazolják. Hangsúlyozta, az érvénytelenítési per bírósága nem jogosult annak megítélésére, hogy valóban kellő alapossággal vizsgálta-e a Választottbíróóság az eljárási cselekményeivel a választottbíróági felperes jogosult jogállását. A felek az ehhez kapcsolódó bizonyítékok benyújtására, a vitató állítás igazolására a lehetőséget megkapták. A választottbíróági ítélet számot adott a bizonyítékok értékeléséről és mérlegeléséről, melynek felülmérlegelésére az állam bírósága nem jogosult.

Az a választottbírói meggyőződés, amely a felek által állított tényeket a bizonyítékok mérlegelése után valóként fogad el, az állam bírósága részéről nem minősíthető az érvénytelenítési perben.

[18] Kiemelte, az érvénytelenítési perben nem volt annak helye, hogy e per bírósága bizonyítási kötelezettséget írjon elő az alperes terhére úgy, hogy az köteles legyen kiadni a jogosult jogállás további bizonyításához szükséges cégiratokat. Az érvénytelenítési perben nem volt helye annak, hogy a felperesek szerint a választottbíróági eljárás során megfelelően nem igazolt jogutódlási és átruházási láncolat jogszerűsége újból megítélhető legyen.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a választottbíróági ítélet érvénytelenítését. Másodlagosan kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Állították, hogy a jogerős ítélet sérti a Vbt. 55. § (1) bekezdés d) és e) pontját, a Pp. 3. § (3) bekezdését és a 201-206. §-ait.

[20] Álláspontjuk szerint a felek között nem jött létre választottbíróági kikötés, az eredeti megállapodást nem a peres felek kötötték. Az alperes nem azonos a F Rt-vel, ezért iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a felek választottbíróági szerződést kötöttek volna.

Nem igazolt az alperes jogszerzése és a választottbíróági szerződésben történő jogutódlása. A felperesek vitatták a jogutódlási láncolat megvalósulását. Ha nem igazolt, hogy az alperes az általa állítottak szerint megszerezte a Részleges Kereskedelmi Jogokat, az sem igazolt, hogy a választottbíróági szerződésbe jogutódként belépett volna, s így a

Választottbírósnak nem volt hatásköre a per tárgyalására és ítélet hozatalára.

A Részleges Kereskedelmi Jogok apportálása az U társaságra nem volt igazolt, bizonyíték e körben nem áll rendelkezésre. Nem igazolt az sem, hogy a c-i cég áthelyezte volna a székhelyét L-ba, illetve, hogy erre egyáltalán jogi lehetőség volt. A felpereseknek ezzel kapcsolatban volt bizonyítási indítványa, amely indítványnak nem adott helyt az elsőfokú bíróság. Kétséges az is, hogy az alperes a F Rt. jogutódja-e, mert az alperes nem bocsátott rendelkezésre olyan átalakulási vagyommérleget, amelyből kiderült volna, hogy a megszerzett vagyon részét képezték volna a Részleges Kereskedelmi Jogok.

[21] Az elsőfokú bíróság elzárkózott annak vizsgálatától, hogy a jogutódlási láncolat valóban igazolhatóan fennáll-e, ezt a bizonyítékok felülmérlegelésének tekintette. A felperesek álláspontja szerint azonban ez a tilalom kizárólag a jogvita anyagi jogi értelemben vett elbírálása körében irányadó, jelen esetben azonban az a kérdés, hogy a felek között létrejött-e érvényes választottbíróági kikötés vagy sem, az alperes valóban belépett-e jogutódként a nem általa kötött választottbíróági szerződésbe.

[22] Az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabálysértést követett el azáltal, hogy érdemben nem vizsgálta a felperesek kereseti kérelmét, nem folytatott le bizonyítást, elutasította a bizonyítási indítványokat és nem tájékoztatta a feleket a bizonyítási teherről. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a választottbíróság a jogutódlás körében az általa szükségesnek gondolt bizonyítást lefolytatta, az ítéletében számot adott a bizonyítékok mérlegeléséről, a felek a jogutódlás körében a bizonyítással kapcsolatos eljárási cselekményeiket teljesíthették. Ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert a felperesek folyamatosan kérték, hogy az alperes az apportálás iratait mutassa be, de ezt az indítványt a Választottbíróság érdemi vizsgálat nélkül elutasította és az ítéletben ennek semmilyen indokát nem adta. Nem felelt meg a Választottbíróság eljárása az Eljárási Szabályzat 35. § (1) és (2) bekezdéseinek, mert valónak fogadott el olyan tényt, amelyre egyetlen egy bizonyíték nem állt rendelkezésre, a másik fél a tényt vitatta és kérte az okiratok becsatolását.

[23] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint, és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem találta jogsabálysértőnek.

[25] A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontja szerint a választottbíróági ítélet érvénytelenítése kérhető, ha az ítéletet olyan jogvita ügyben hozták, amelyre a választottbíróági kikötés nem vonatkozik.

[26] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben e körben eljárási szabálysértésként hivatkoztak a bíróság tájékoztatási kötelezettség teljesítésének megsértésére, illetve arra, hogy az elsőfokú bíróság

a felperesek által indítványozott okiratok becsatolására az alperest nem kötelezte. E körben elsődlegesen az „apportálást” igazoló okiratok, illetve a felperesi jogelőd átalakulási vagyonszármazékos vagyonszármazékos tervezete csatolásának elmaradását sérelmezték.

[27] A Kúria egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett azon jogi állásponttal, amely szerint a választottbírósági ítéletek érvénytelenítése iránti perekben igen szűk körben indokolt bizonyítási eljárás lefolytatása. Az állam bíróságának ugyanis nincs lehetősége érdemben felülbírálni a Választottbíróság által elfogadott tényeket, azok értékelését. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a bizonyítékok mérlegelésének tárgya az, hogy a felek között létrejött-e választottbírósági megállapodás. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a fentiekre tekintettel a felperesek által sérelmezett körben bizonyítási eljárás lefolytatása szükségtelen, ezért nem is volt miről tájékoztatnia a feleket a bizonyítási teher alakulásával összefüggésben. A Pp. 3. § (3) bekezdésében írt kötelezettségét ezért nem sérthette meg.

[28] A felperesek a választottbírósági eljárás során és az elsőfokú eljárásban is valóban ügydöntőnek tartották volna az „apportálásról” szóló okirat becsatolását. E körben azonban a Kúria egyetértett az elsőfokú bíróság, illetve a Választottbíróság azon jogi álláspontjával, hogy ezen dokumentumnak nincs az adott tényállás mellett jelentősége. Ha ugyanis az „apportálás” (amely valójában nem apportálás volt, hiszen a Részleges Kereskedelmi Jogok a c-i cég jegyzett tőkén felüli vagyonába kerültek) jogszerűen nem történt meg, akkor az a felperes mint a F Rt. általános jogutódja vagyonában maradt, függetlenül attól, hogy azt tartalmazta-e az átalakulási vagyonszármazékos vagyonszármazékos (illetve azok tervezete).

[29] Megjegyzi a Kúria, hogy az alperesi jogelőd európai részvénytársasággá történő „átalakulására” csak áttételesen vonatkoznak a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.) rendelkezései. Ezek megsértésére a felperesek az elsőfokú eljárás során nem is hivatkoztak, így az erre vonatkozó érvelésük helytállósága egyébként sem vizsgálható a felülvizsgálati eljárásban.

[30] A fent kifejtettekből következően az elsőfokú bíróság a Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontját nem sértve jutott arra a következtetésre, hogy a felek között a választottbírósági megállapodás fennállt, a választottbírósági kikötés – a mérlegeléssel megállapított tényállás alapján – a perbeli vitás ügyre vonatkozik.

[31] A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja szerint kérhető a választottbírósági ítélet érvénytelenítése, ha a Választottbíróság eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának. A felperesek e körben az Eljárási Szabályzat 35. § (1)-(2) bekezdésének be nem tartására hivatkoztak.

[32] Az Eljárási Szabályzat 35. § (1) bekezdése szerint a fél köteles bizonyítani azokat a körülményeket, amelyekre követelése vagy védekezése megalapozásául hivatkozik. Az eljáró tanács felszólíthatja a felet további bizonyítékok beterjesztésére, elrendelheti szakértői vélemény beszerzését, bekérhet bizonyítékokat harmadik személyektől és elrendelheti tanúk kihallgatását. A (2) bekezdés rendelkezik arról, hogy az írásbeli bizonyítékot a fél eredetiben, vagy másolatban köteles előterjeszteni annyi példányban, hogy abból minden félnek egy-egy példány, az eljáró tanácsnak pedig négy példány jusson.

[33] Helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az a választottbírói meggyőződés, amely a felek által állított tényeket a bizonyítékok mérlegelése után valóként fogad el, az állam

bírósága részéről nem bírálható felül az érvénytelenítési perben. A Választottbíróság az eljárásában az Eljárási Szabályzat rendelkezése szerint saját meggyőződése szerint szerezheti be a bizonyítékokat és értékelheti azokat. Ha az egyik fél kéri bizonyítékok beszerzését és annak a Választottbíróság nem tesz eleget, ez nem valósítja meg az Eljárási Szabályzat megsértését. Ebből következően nem állapítható meg az sem, hogy a Vbt. 55. § (1) bekezdésének e) pontját sértette volna a jogerős ítélet.

[34] A fent kifejtettek alapján a Kúria a nem jogszabálysértő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[35] A felperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek egyetemlegesen megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviselétével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (4)-(6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a jogi képviselő által végzett tevékenységeire is.

[36] A Kúria tárgyaláson hozta meg ítéletét.

Budapest, 2017. június 13.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: